

per a quan es conquistessen, donà al Temple les primeres fortaleses en territori castellanenc: Xivert i Orpesa en 1169 i Montornès en 1181.

Castell de Xivert.

questa. La majoria de donacions al Temple de la província de Castelló són realitzades per Jaume I.

2) Canvis i permutes. La permuta de la vila de Tortosa pels llocs de Peníscola, Ares i les Coves de Vinromà, en 1294, és la més significativa i la que més ens interessa.

Temple comprà Culla per l'existència d'interessos esotèrics a la comarca del Maestrat, en constituir certs eclavaments de la comarca zones d'un alt valor cultural dins del sentiments religiós precristià i associar, així, l'Orde amb aquest tipus de cultes. Sobre açò, J.G. Atienza, en el seu lli-

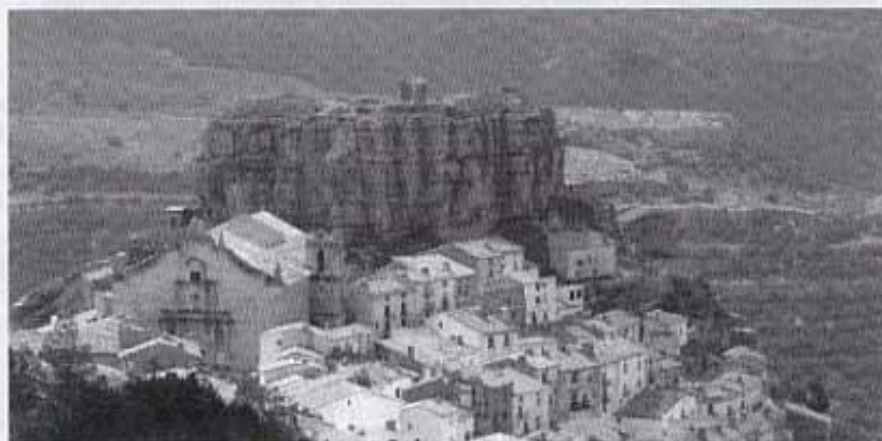
Castell de Peníscola.

Amb Pere II l'Orde del Temple obtingué nombroses possessions a Terol, però destaca especialment la que aquest rei féu a l'Orde del Temple de Tortosa i la fortalesa de la Suda, la qual propiciarà -com veurem més tard- que el castell de les Coves passés a les mans del Temple.

L'ocupació de la província de Castelló als moros es produí durant el regnat de Jaume I, que (com vaig explicar a l'esmentat número 49 de Tossal Gros) fou educat pels templers al castell de Montsó, per la qual cosa la relació amb l'Orde del Temple s'estretí molt més (són nombrosos els documents que ens parlen de la quasi dependència del rei Conqueridor de l'Orde del Temple).

A la província de Castelló i a tota la península, l'Orde del Temple aglutinà diverses possessions, obtingudes mitjançant tres modalitats distintes:

1) Donacions. El lliurament de terres, cases i castells fet per la Corona obeeix a una compensació per l'ajut militar i econòmic durant la Recon-

Castell d'Ares.

3) Compres. La compra del territori de Culla, en 1303, n'és el principal exemple a la nostra província. Referent a açò, crec que és convenient de fer un petit comentari sobre els interessos que podia tenir el Temple per comprar aquesta extensa senyoria que, a més de Culla, abraçava les viles de Vistabella, Atzeneta, Benafigos, Benassal, la Torre d'En Besora, Vilar de Canes i els castells del Boi, Molinell, Corbó i Castellar.

I aquest comentari és oportú perquè, per a molts autors, el

bre "La meta secreta de los Templarios", diu: "Algo tenía que haber en aquella comarca que ellos buscaban visceralmente. Algo que, no siendo estrictamente económico, favorecía de un modo concreto los fines de los Templarios. Y si estos fines no eran allí materiales, porque no podían serlo, sólo podían tener una razón religiosa".

No obstant això, també convé aclarir que la majoria d'historiadors consideren que la compra de Culla va interessar al Temple des de feia molt